

використовували сучасні фізико-хімічні та фармакотехнологічні методи досліджень.

Результат та їх обговорення. Лікарські збори відрізняються м'якою дією, відсутністю побічних ефектів, що дозволяє їх тривале застосування для забезпечення багатоспрямованої дії при хронічних захворюваннях урологічної системи. Аналіз фармацевтичного ринку показав, що основними складовими зборів є:

листя берези (*Betula pendula folium*),
листя мучниці (*Arctostaphylos uva-ursi*),
листя кропиви (*Urtica dioica (urens) herba*),
листя подорожника великого (*Plantaginis majoris folium*),
трава звіробою (*Hyperici herba*),
трава спориша звичайного (*Polygoni aviculare herba*),
трава причепи (*Bidentis herba*),
трава деревію звичайного (*Achillea millefolium*),
трава хвоща польового (*Equiseti herba*),
трава грициків звичайних (*Bursae pastoris herba*),
корені вовчуга польового (*Ononis spinosa radix*),
корені петрушки (*Petroselinum crispum radix*),
корені лопуха (*Arctii radix*),
квітки бузини чорної (*Sambucus nigra flos*)
квітки липи (*Tiliae flores*),
квітки ромашки (*Matricariae flos*).

Висновки. Розроблено лікарський збір, який може використовуватися для профілактики захворювань урологічної систем.

Визначення антимікробної активності м'яких лікарських форм на основі хвилівнику звичайного трави екстракту густого

Кисличенко В. С.¹, Бурда Н. Є.¹, Буряк М. В.²

Національний фармацевтичний університет,

¹*Кафедра хімії природних сполук і нутриціології (м. Харків, Україна)*

²*Кафедра технології ліків (м. Харків, Україна)*

nadegdaburda@ukr.net

Вступ. Хвилівник звичайний (*Aristolochia clematitis* L.) – багаторічна трав'яниста рослина з характерним запахом. В Україні ця рослина розповсюджена як бур'ян. Здавна хвилівник звичайний використовувався у традиційній медицині як антимікробний, протизапальний, спазмолітичний та протипухлинний засіб. У наших попередніх дослідженнях було проведено комплекс експериментів щодо вивчення хімічного складу сировини цієї рослини, а також встановлення її фармакологічної активності. Тому логічним продовженням роботи є розробка лікарських засобів із виокремленої перспективної сировини, а саме трави хвилівнику звичайного, а також екстракту, отриманого на її основі, для якого встановлено виражену антимікробну активність.

Мета. Метою роботи було визначення антимікробної активності м'яких лікарських форм на

основі хвилівнику звичайного трави екстракту густого.

Матеріали та методи. Об'єктами дослідження були мазь та гель на основі хвилівнику звичайного трави екстракту густого. Склад та технологію запропонованих лікарських форм було розроблено на кафедрі технології ліків Національного фармацевтичного університету. Оцінку антимікробної активності лікарських засобів проводили за діаметром зон затримки росту.

Результати та їх обговорення. Результати експерименту представлені у таблиці.

Таблиця

Антимікробна активність мазі та гелю з хвилівнику звичайного трави екстрактом густим

Лікарські засоби	Діаметри зон затримки росту в мм (M±m) (p≤0,05)					
	<i>Staphylococcus aureus</i> ATCC 25923	<i>Escherichia coli</i> ATCC 25922	<i>Proteus vulgaris</i> ATCC 4636	<i>Pseudomonas aeruginosa</i> ATCC 27853	<i>Bacillus subtilis</i> ATCC 6633	<i>Candida albicans</i> ATCC 885-653
Мазь	29,2±0,3	24,1±0,1	24,3±0,4	24,2±0,3	30,6±0,4	19,2±0,3
Гель	37,3±0,2	25,4±0,2	26,1±0,3	26,1±0,3	33,4±0,2	21,1 ±0,2

Результати досліджень довели, що гель на основі хвилівнику звичайного трави екстракту густого виявляв більш виражені антибактеріальні властивості ніж у мазі. Однак з огляду на отримані результати, мазь також виявляє достатньо високу антимікробну активність.

Висновки. Таким чином, комплекс проведених досліджень дозволив пропонувати і гель, і мазь на основі хвилівнику звичайного трави екстракту густого, як перспективні лікарські засоби для подальших досліджень.

Список літератури

1. Визначення біологічно активних речовин у траві хвилівнику звичайного (*Aristolochia clematitis* L.) методом ВЕРХ та визначення антимікробної активності цієї сировини / Погодіна Л. І., Бурда Н. Є., Кисличенко В. С., Мартинов А. В. *Annals of Mechnikov's Institute*. 2021. № 3. С. 52–57.

Вивчення рослинних пігментів молочаю облямованого трави

Коваль О. А., Новосел О. М.

Національний фармацевтичний університет,

Кафедра хімії природних сполук і нутриціології (м. Харків, Україна)

lenanovosell@ukr.net

Вступ: Молочай облямований (*Euphorbia marginata* Pursh.) - однорічна рослина родини молочайних (*Euphorbiaceae*). Стебла прямі, густо олистяні, заввишки 60-80 см. Листки овальні, світло-зеленого кольору, на квітучих пагонах змінюються зовні, набуваючи білої облямівку. Квітки дрібні, білі, непоказні. Цвітіння починається в середині літа і триває до перших приморозків [2]. *Euphorbia marginata* Pursh – кенофіт північноамериканського походження. Культивується як декоративна рослина в Європі з 1811 р. Як адвентивна рослина відомий у Європі, Азії, на Кавказі. На території України здичавілі рослини виявлені в Донецькій, Херсонській, Київській, Закарпатській і Харківській областях [1]. Згідно даних літератури, трава молочаю облямованого містить молочний сік, смолу, каучук. Основною діючою речовиною молочного соку є еуфорбон. Крім того, молочай накопичує алкалоїди, флавоноїди та кумарини